

T.C.
ADALET BAKANLIğI
İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı

AVRUPA İNSAN HAKLARI
MAHKEMESİ KARARLARI BÜLTENİ

(Seçme Kararlar)

Kasım - 2022

Sayı 18

İçindekiler

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE YASAĞI.....	3
ADİL YARGILANMA HAKKI	12
ÖZEL VE AİLE HAYATINA SAYGI HAKKI	23
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ.....	27

© Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Bülteni (Seçme Kararlar), Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

1

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE YASAĞI

1- *Akbaba/Türkiye*¹ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuranın 16 Mart 2018 tarihinde, Trabzon'da bulunan Ortahisar Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunduğu sırada, yetkili makamlar tarafından FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla sorgulandığı sırada kötü muamele yasağının ihlal edildiğine ilişkindir.*

Başvuranın şikâyeti ile ilgili olarak Cumhuriyet savcısı 3 Mayıs 2018 tarihinde kovuşturmaya yer olmadığına dair karar vermiştir. Cumhuriyet savcısı, kararında başvuranın FETÖ/PDY adlı örgüte üye olduğu iddiasıyla sorgulandığını, sorgulama işleminin amacının ilgilinin darbe girişimine katılım derecesini ve bu örgütle olan bağlantılarını tespit etmek olduğunu, başvuranın kendisini sorgulayan kişiler tarafından saldırıya uğramadığını belirtmiştir.

Karara ilişkin itiraz 28 Mayıs 2018 tarihinde reddedilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, 31 Ocak 2020 tarihinde, başvuran tarafından yapılan bireysel başvuruyu açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle reddetmiştir.

Başvuran, Ortahisar Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğu sırada iki gizli servis görevlisi tarafından saldırı ve psikolojik baskı altında sorgulandığını, sorgulandığı koşulların Sözleşme'nin 3. ve 13. maddelerinin ihlalini teşkil ettiğini iddia etmiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM veya Mahkeme) kararında, başvuranın örgütle olan bağlantısının ve darbe girişimine katılım derecesinin belirlenmesi için sorgulandığını belirtmiş, başvuranın doktora görünmesinin engellenmediğine, vücudunda darp-cebir izi olmadığına dikkat çekerek başvuranın kötü muameleye maruz kalmadığı sonucuna varmıştır. Mahkeme, başvuranın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS veya Sözleşme) 3. maddesi bağlamındaki iddialarını incelerken yetkili ulusal mahkemeler tarafından varılan sonuçları bertaraf etmek için herhangi bir delil unsuru veya hukuki gerekçe bulunmadığına, bu nedenle başvuranın Sözleşme'nin 3. maddesi bağlamındaki şikâyetinin açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

2- *Dinar/Türkiye*² Kararı

Öz: *Başvuru, olaylar sırasında reşit olmayan başvuranın, 8 Kasım 2017 tarihinde Diyarbakır Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunduğu sırada, kendisi gibi reşit olmayan bir mahkûm tarafından cinsel istismara uğradığı iddiasına ilişkindir.*

¹ *Ahmet Akbaba/Türkiye* Kararı, No. 14979/20, 18 Ekim 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-221313>

² *İbrahim Dinar/Türkiye* Kararı, No.17391/21, 18 Ekim 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-221314>

Şüpheli hakkında 10 Kasım 2017 tarihinde ceza soruşturması başlatılmıştır. Ceza yargılaması devam ederken, başvuran tarafından yapılan bireysel başvuru, Anayasa Mahkemesi tarafından fail aleyhindeki ceza yargılamasının devam ettiği gerekçesiyle iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur.

Başvuranın 2018 yılında cezaevi gardiyanlarına karşı görevi kötüye kullanma ve suistimal suçlarından yaptığı suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiştir. Başvuran anılan karara itiraz etmemiştir.

Başvuran, 2019 yılında, 2018 yılında Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığına gardiyanlar hakkında yaptığı suç duyurusuna benzer yeni bir suç duyurusunda bulunmuştur. Başvuranın önceki suç duyurusuna atıfta bulunan Cumhuriyet Savcısı, kovuşturmaya yer olmadığına dair karar vermiş ve bu karara ilişkin itiraz reddedilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, 21 Eylül 2020 tarihli bir kararla, başvuranın, cezaevi gardiyanları hakkındaki şikâyetine ilişkin yaptığı bireysel başvuruyu, adli ve idari başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle reddetmiştir.

Başvuran AİHM önünde, Sözleşme'nin 6. ve 3. maddelerinin ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi

Mahkeme, başvuranın şikâyetlerinin lafzı ve özü dikkate alındığında bunların yalnızca Sözleşme'nin 3. maddesi açısından incelenmesi gerektiğine karar vermiştir.

AİHM, Anayasa Mahkemesi'nin başvuranın Sözleşme'nin 3. maddesi kapsamındaki iddialarını incelerken yaptığı tespitlerden ayrılmasını gerektirecek hiçbir delil veya hukuki argüman bulunmadığını kaydederek; başvurunun -başvuranın 2018 yılında Diyarbakır Cumhuriyet Savcısı'nın davayı düşürme kararına ne yetkili ceza mahkemesi ne de Anayasa Mahkemesi önünde itiraz etmemesi nedeniyle iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

3- *Günay/Türkiye*³ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuranın FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla 26 Temmuz 2016 tarihinde Şanlıurfa polis karakolunda gözaltında tutulduğu sırada kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.*

Başvuran, yetkili makamlar tarafından Şanlıurfa Emniyet Müdürlüğünde gözaltında tutulduğu sırada kötü muameleye uğradığını iddia etmiş ve ayrıca gözaltının fiziki koşullarından şikâyetçi olmuştur.

³ *Musa Günay/Türkiye* Kararı, No. 18206/18, 18 Ekim 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-221311>

Anayasa Mahkemesi, 16 Aralık 2020 tarihinde, başvuranın gözaltındaki maddi koşullara ilişkin şikâyetlerini iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle reddetmiştir. Anayasa Mahkemesi, kolluk kuvveti mensupları tarafından gözaltında tutulduğu sırada başvurana uygulandığı iddia edilen kötü muamele iddialarını açıkça dayanaktan yoksun bularak reddetmiştir. Anayasa Mahkemesi özellikle, başvuran adına hazırlanan dört tıbbi raporun – gözaltında alındığı sırada, gözaltı sırasında ve sonunda – başvuranın vücudunda kötü muamele sonrası herhangi bir etki veya iz bulunmadığını gösterdiğini dikkate almıştır. Ayrıca, Şanlıurfa polis karakolundan talep edilen video-gözetim kayıtlarının, yürürlükteki iç hukuka uygun olarak silindiğini ve bu nedenle görüntülemenin mümkün olmadığını kaydetmiştir.

Başvuran, AİHM önünde polis gözetimindeki maddi koşullar ve gözaltı sırasında maruz kaldığını iddia ettiği kötü muamele nedeniyle Sözleşme'nin 3, 5, 6, 7, 9 ve 13. maddelerinin ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi

AİHM, başvuran tarafından sunulan şikâyetlerin sunulma şekli ve esasını dikkate alarak bu şikâyetleri sadece Sözleşme'nin 3. maddesi açısından inceleyeceğini belirtmiştir.

Mahkeme başvuranın, Sözleşme'nin 3. maddesi kapsamındaki iddialarını incelerken Anayasa Mahkemesi'nin 16 Aralık 2020 tarihli kararında vardığı sonuçlardan ayrılmasını gerektirecek herhangi bir delil veya hukuki argüman bulunmadığını belirtmiştir.

Buna göre, Anayasa Mahkemesi gibi AİHM de başvuranın gözaltındaki maddi koşullara ilişkin şikâyetlerini iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle; başvuranın gözaltındayken maruz kaldığı kötü muamele iddialarının geri kalanını açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemez bulmuştur.

4- *McCALLUM/İtalya*⁴ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuranın iade edileceği ülkede şartlı tahliye olmaksızın ömür boyu hapis cezasına maruz kalma riski bulunması nedeniyle Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

Başvuran, Bayan Beverly Ann McCallum, 1960 doğumlu bir Amerika Birleşik Devletleri vatandaşıdır. Mayıs 2002'de, başvuranın kocası Roberto Caraballo, ABD'nin Michigan eyaletindeki Charlotte kasabasındaki evinde öldürülmüştür. Bunun üzerine soruşturma başlatılmış ve başvuranın kızı D.D. ile arkadaşı C.M. tutuklanmıştır. Başvuran da bu kapsamda

⁴ *Beverly Ann McCALLUM/İtalya* Kararı, No. 20863/21, 21 Eylül 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-220616>

tutuklanmak istenmiş ancak yeri tespit edilememiştir. D.D. ve C.M. birinci derece cinayet, cinayet işlemek için komplo kurmak ve bir cesedin parçalanması suçları ile suçlanmıştır.

7 Kasım 2018 tarihinde, ABD'deki Bölge Mahkemesi, başvuranın yukarıda belirtilen suçlamalarla ilgili olarak tutuklanması için bir emir çıkarmıştır. 7 Şubat 2020 tarihinde başvuran Roma'da bir otel odasında yakalanmıştır. ABD Hükûmeti aralarındaki 1983 tarihli suçluların iadesi anlaşması gereğince İtalya'dan başvuranın iadesini istemiştir.

Bu arada başvuran 22 Nisan 2021 tarihinde AİHM'e başvurmuş ve iade kararının durdurulmasını içeren tedbir kararı verilmesini talep etmiştir. Bunun üzerine AİHM, başvuranın iadesinin 28 Mayıs 2021 tarihine kadar durdurulmasını içeren tedbir kararı vermiştir.

Başvuran, davalı Devlet'in kendisini Amerika Birleşik Devletleri'ne iade etmesinin, kendisini Sözleşme'nin 3. maddesine aykırı olarak, şartlı tahliye olmaksızın ömür boyu hapis cezası riskine maruz bırakacağından şikâyet etmiştir.

Mahkemenin Değerlendirmesi

Mahkeme öncelikle ABD yargı makamlarının başvurana yöneltilen başlıca suçlamayı cinayetten ikinci derece cinayete değiştirmiş olduğunu belirtmiş ve böylece davanın olgusal temelini de değiştirdiğini ifade etmiştir. Bu gelişme ile başvuranın bu suçlamadan mahkûm edilmesi halinde uygulanacak cezanın müebbet veya mahkemenin takdirine bağlı olarak hapis cezası olacağını ve başvuranın şartlı tahliyeye uygun olacağını açıklığa kavuşturduğuna değinmiştir.

Mahkeme, iade edilmesinin kendisini insanlık dışı veya aşağılayıcı bir ceza teşkil edecek bir cezaya maruz bırakacağını iddia eden bir başvuranın, bu riskin gerçekliğini kanıtlama yükümlülüğü altında olduğunu vurgulamıştır. Mahkemeye göre, iddiasının aksine, başvuranın, kendisine karşı Michigan'da derdest olan suçlamalardan mahkûm edilmesi durumunda, indirgenemez bir ömür boyu hapis cezası, yani şartlı tahliye hakkı olmaksızın ömür boyu hapis cezası alması konusunda gerçek bir risk olmadığı görülmektedir.

Sonuç olarak Mahkeme, bu şikâyetin 35 § 3 maddesi anlamında açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve Sözleşme'nin 35 § 4 maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

5- *Loste/Fransa*⁵ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuranın koruyucu aile yanında cinsel istismara maruz kalması, koruyucu ailenin dinini benimsemeye zorlanması ve bu bağlamda açtığı tazminat davasının reddi nedeniyle Sözleşme'nin 3., 9. ve 13. maddelerinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

1971 doğumlu olan başvuran, 1977 yılında koruma altına alınmış ve koruyucu aile tarafından barındırılmasına karar verilmiştir. Yehova Şahitleri üyesi olan koruyucu aile başvuranın ve ailesinin dini inanışlarına saygı göstermeyi taahhüt etmiş olmasına rağmen onu kendi inanışlarına göre yetiştirmek istemiştir. Bunun dışında, başvuran koruyucu ailesinin yanında iken cinsel istismara uğramıştır.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi

Mahkeme, ilk olarak somut olayda çocukların korunmasıyla ilgili mevzuatın gerektirdiği koruyucu işlemlerin yapılmadığını kabul etmiştir. Mahkeme'ye göre Hükûmet de cinsel istismardan haberdar olmadığını ileri süremeyecektir zira başvuranın takip edilmesi bakımından açık bir ihlal durumu söz konusudur. Bu ihmaller, başvuranın cinsel istismara karşı korunabilmesini engellemiştir. Bu nedenle Mahkeme, Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

Buna ek olarak Mahkeme, Müslüman olduğunu belirten başvuranın, koruyucu ailesi tarafından Yehova Şahitleri kültürünün ibadetlerini yapmaya zorlandığını belirtmiştir. Oysa Mahkeme, koruyucu aileliğin çocukları belirli bir dini inanişe dâhil etme amacıyla kullanılamayacağını tespit etmektedir. Bu bağlamda Mahkeme, ulusal makamların, koruyucu ailenin dini bakımdan tarafsız olma konusundaki yükümlülüklerine uyması için kendilerine düşen pozitif yükümlülükleri yerine getirmediğine ve Sözleşme'nin 9. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.

Mahkeme bunların yanı sıra, başvuranın idare aleyhine açtığı tazminat davasında hak düşürücü sürenin başlangıcının belirlenmesinde şekilci davranılması nedeniyle de Sözleşme'nin 3 ve 9. maddeleri ile bağlantılı olarak Sözleşme'nin 13. maddesinin ihlal edildiğine ve başvuranın etkin bir başvuru yolundan faydalanamadığına karar vermiştir.

6- *Kupinsky/Ukrayna*⁶ Kararı

Öz: *Başvuru; başvuranın yargılandığı ve müebbet hapis cezası aldığı Macaristan mevzuatına göre, bu cezanın 20 yıllık kısmı tamamlandıktan sonra şartlı tahliye olma şansı*

⁵ *Loste/Fransa* Kararı, No. 59227/12, 3 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-220455>

⁶ *Kupinsky/Ukrayna* Kararı, No. 5084/18, 10 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-220960>

varken; cezasını çekmek üzere nakledildiği Ukrayna mevzuatında şartlı tahliyeye ilişkin düzenleme olmadığından şartlı tahliye taleplerinin reddedilmesine yönelik işlemlerin ve alınan cezanın serbest bırakılma ihtimali olmayan müebbet hapis cezasına çevrilmesinin Sözleşmenin 3. ve 7. maddelerini ihlal ettiği şikâyetlerine ilişkindir.

Başvuran; 1999 yılında Macaristan'da çifte cinayet suçu nedeniyle müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş ve karar 2002 yılında kesinleşmiştir. Macaristan düzenlemelerine göre, başvuran, aldığı hapis cezasının 20 yılının infazını tamamladıktan sonra şartlı tahliye talebinde bulunabilme şansına sahiptir. Macaristan makamlarınca başvuranın 1983 tarihli Hükümlülerin Nakline İlişkin Sözleşmeye eklenen Ek Protokol Hükümleri uyarınca rızası aranmadan memleketi Ukrayna'ya transfer edilmesi için işlemler gerçekleştirilmiş ve başvuran 2007 yılında Ukrayna'ya transfer edilmiştir.

Başvuranın 2016-2021 yılları arasında yaptığı çeşitli başvurular, müebbet hapis mahkûmları için Ukrayna mevzuatında şartlı tahliye yolunun kapalı olduğu gerekçesiyle reddedilmiştir. Başvuran, 3. ve 7. maddeler kapsamında şikâyette bulunmuştur.

Mahkemenin Değerlendirmesi:

Mahkeme, ilk olarak daha önce verdiği *Petukhov v. Ukrayna* (no. 2) (no. 41216/13, 12 Mart 2019 kararına atıfta bulunmuştur. Bu kararda, başvuranın serbest bırakılma ihtimali olmadığı veya müebbet hapis cezasının yeniden değerlendirilme imkânı olmadığından Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiğine karar verilmiştir. AİHM, ayrıca, şartlı salıverilmeyle ilgili düzenlemenin müebbet hapis cezası alan kişiler için uygulanamıyor olmasının Ukrayna Anayasa Mahkemesinin 16 Eylül 2021 tarihli kararıyla Anayasaya aykırı bulunduğunu ancak başvuranın durumunun değişmediğini işaret etmiştir.

Mahkeme, 3. madde ile ilgili olarak; yasa koyucunun müebbet hapis mahkûmlarının şartlı tahliyesi ile ilgili düzenleme yapmadığını, halen serbest bırakılma ihtimali veya müebbet hapis cezasının yeniden değerlendirilme imkânı olmadığını belirtmiş ve Sözleşmenin 3. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

Mahkeme, 7. madde ile ilgili olarak ise; başvuranın cezayı aldığı ülke mevzuatında yer alan ve uygulanması lehine olan şartlı tahliye imkânının, başvuranın aldığı müebbet hapis cezasını başka bir ülkede çekmesi sırasında, bu ülkenin mevzuatındaki eksiklikler nedeniyle, fiili ve hukuki olarak ortadan kaldırıldığını işaret etmiştir.

Mahkeme'nin görüşüne göre, bu durum, cezanın infazının ötesine geçen ve daha ağır bir ceza uygulanması anlamına gelen önemli bir değişikliktir. Mahkeme bu değerlendirmesine

dayanarak, uygulama nedeniyle verilen cezanın kapsamının genişletildiğini ve cezanın daha ağır bir cezaya dönüştürüldüğünü değerlendirmiştir.

Sonuç olarak, AİHM, Sözleşme'nin 3. ve 7. maddelerinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

7- **D.K./İtalya⁷ Kararı**

Öz: *Başvuru, başvuran ve kız kardeşinin çocuk yaşta iken, 1974-1987 yılları arasında, amcaları tarafından cinsel istismara maruz kaldıklarına dair iddiaları hakkında etkin soruşturma yürütülmediği şikâyetleriyle ilgilidir.*

Başvuran 1999 yılında Savcılığa yaptığı şikâyette hem kendisinin hem de kız kardeşinin çocuk yaşlarından itibaren uzun yıllar boyunca (1974-1987 yılları arasında) amcaları tarafından cinsel istismara maruz kaldıklarını ve bu eylemlerden dolayı kendilerini suçlamaları ve amcalarından bağımsız bir hayatları olmadığından bu iddialarından kimseye bahsetmediklerini belirtmiştir. Başvuran ancak uzun bir psikoterapi sonunda psikoterapistin yönlendirmesi ile yaşadıklarının cinsel istismar olup cezalandırılması gerektiğini idrak ettiklerini eklemiştir. Bununla birlikte Savcılık, zamanaşımı süresinin dolması nedeniyle başvuranın şikâyetini reddetmiş ve başvuran iddialarını bir manevi tazminat davası ile hukuk mahkemelerine taşımıştır. Ancak yerel mahkeme de dava zamanaşımının dolduğu gerekçesiyle davayı reddetmiştir. Başvuranın bu karara karşı yaptığı istinaf başvurusu ise davada zamanaşımı olmadığı tanıkların dinlenmesi başta olmak üzere, diğer tüm deliller toplanarak hükme varılması gerektiği belirtilerek nihai olmayan bir kararla kabul edilmiştir. Bununla birlikte İstinaf Mahkemesi, yaptığı yargılama sonucunda başvuran ve kız kardeşinin beyanlarının ana delil olup, salt bu beyanların ise mahkûmiyet için yeterli olmadığına karar vermiştir. Karar başvuran ve kız kardeşinin temyiz talebinin Yargıtay tarafından reddi ile kesinleşmiştir. Başvuran, Sözleşme'nin 3. ve 8. maddelerine dayanarak, iddiaları hakkında etkin soruşturma yürütülmediğini ileri sürmektedir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

AİHM, etkili bir soruşturma yürütme yükümlülüğünün sonuç değil, araç yükümlülüğü olduğunu ve kimsenin Sözleşme'nin 3. maddesinin taraf devletlere yüklediği usul yükümlülüğü kapsamında, belirli bir kişinin kovuşturulması veya mahkûm edilmesi yönünde mutlak bir hakkı olmadığına dair içtihadını yinelemiştir. Bu bağlamda, Mahkeme, somut davada başvuran ve kız kardeşinin beyanlarının hukuk mahkemeleri tarafından tek başına hükme esas alınamayacağına dair değerlendirmesine ilişkin olarak yerel mahkemenin, keyfi veya açıkça mantıksız bir sonuca ulaşmadığına işaret etmiştir.

⁷ D.K./İtalya Kararı, No. 14260/17, 1 Aralık 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-221150>

Sonuç olarak AİHM, başvuru konusu edilen soruşturmada belirli hatalar veya eksiklikler olduğu iddiaları hakkında karar vermenin kendi görevi olmadığını; davanın gerçeklerini değerlendirmede veya sanığın cezai sorumluluğuna karar vermede yerel makamların yerini alamayacağını vurgulayarak Sözleşme'nin 3. maddesinin usul boyutunun ihlal edilmediğine karar vermiştir.

2

ADİL
YARGILANMA
HAKKI

8- *Kaya/Türkiye*⁸ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuranın silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek suçundan mahkûm edilmesi nedeniyle diğer ihlal iddialarının yanı sıra adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Mahkeme, başvurunun Sözleşme'nin 35 § 1 maddesinde belirtilen [eski] altı aylık süre sınırına uyulmaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.*

Olayların olduğu tarihte yürürlükte olan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250 § 1 maddesi uyarınca özel yetkili Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 22 Aralık 2011 tarihinde başvurunu diğer suçların yanı sıra PKK tarafından yapılan çağrılar doğrultusunda düzenlenen iki gösteriye katıldığı gerekçesiyle silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek suçundan Türk Ceza Kanunu'nun 220 § 6 maddesi uyarınca altı yıl üç ay hapis cezasına mahkûm etmiştir. Yargıtay 25 Mayıs 2012 tarihinde ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Yargıtay'ın kararı 27 Ağustos 2012 tarihinde ilk derece mahkemesinin kalemine tevdi edilmiştir.

Başvuranın avukatı 30 Ağustos 2012 tarihli dilekçesiyle ilk derece mahkemesine başvurmuş ve 5 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6352 sayılı Kanun hükümleri uyarınca başvuranın mahkûmiyet kararlarının infazının durdurulmasını talep etmiştir. 14 Eylül 2012 tarihinde, ilk derece mahkemesi, başvuranın mahkûmiyetlerinin söz konusu Kanun kapsamında olmadığından bahisle talebin reddine karar vermiştir.

Başvuranın avukatı, 22 Eylül 2012 tarihinde AİHM 'e tek sayfadan ibaret bir mektup ile başvuruda bulunmuştur. Başvuranın avukatı ilgili mektupta başvuranın yargılama sürecine dair bir takım bilgilerle birlikte, başvuranın Sözleşme'nin 5, 6 ve 14. maddeleri kapsamında güvence alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Başvuranın avukatı, 7 Mart 2013 tarihinde AİHM 'e tam bir başvuru formu göndermiştir. Başvuran anılan başvuru formu ile, diğer şikâyetlerinin yanı sıra, yerel mahkemelerin, “suç örgütü adına suç işleme” ölçütünü, sanık ile silahlı terör örgütü arasında bireysel bir bağ olduğunu göstermeksizin, sadece PKK'nın genel çağrı yaptığı bir gösteriye katılmayı da kapsayacak şekilde yorumladığından şikâyetçi olmuştur.

Bu kapsamda başvuran Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamındaki adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini iddia etmiştir.

⁸ *Kaya/Türkiye* Kararı. No.61831/12, 18 Ekim 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-221400>

Mahkeme'nin Değerlendirmesi

Mahkeme, Hükûmet'in başvuranın Sözleşme'nin 35 § 1 maddesinde öngörülen altı aylık süre sınırına uymadığını, zira Yargıtay'ın 25 Mayıs 2012 tarihli kararının ilk derece mahkemesinin kalemine tevdi edildiği tarih olan 27 Ağustos 2012 tarihinden itibaren altı ay içerisinde, başvuranın masumiyet karinesine aykırı olarak mahkûm edildiği iddiası kapsamında Sözleşme'nin 6. maddesinin ihlal edildiğine ilişkin şikâyetini dile getirmediğini ileri sürdüğünü belirtmiştir. Mahkeme başvuranın söz konusu şikâyetini ilk kez 7 Mart 2013 tarihinde dile getirdiğini fakat 22 Eylül 2012 tarihli mektubunda böyle bir şikâyette bulunmadığını tespit etmiştir.

Mahkeme, başvuranın, Hükûmet'in Yargıtay'ın 25 Mayıs 2012 tarihli onama kararının 27 Ağustos 2012 tarihinde ilk derece mahkemesinin kalemine tevdi edildiğine dair iddiasına itiraz etmediğine dikkat çekmiş ve AIHM önündeki yargılamanın hiçbir noktasında başvuranın Yargıtay'ın kararından haberdar olduğu tarihi belirtmemiş olmasının önemli olduğunu kaydetmiştir.

Mahkeme ayrıca, her halükarda başvuranın avukatının 30 Ağustos 2012 tarihinde, 6352 sayılı Kanun hükümleri uyarınca, ilk derece mahkemesinden başvurana verilen cezaların infazının durdurulmasını talep ettiğini ve dolayısıyla başvuranın nihai iç hukuk kararından en geç 30 Ağustos 2012 tarihinde haberdar olması gerektiği sonucuna varmıştır. Başka bir deyişle, Mahkeme'ye göre altı aylık süre en geç 31 Ağustos 2012 tarihinde işlemeye başlamış ve 28 Şubat 2013 Perşembe günü gece yarısı sona ermiştir.

Mahkeme, başvuranın avukatının, Sözleşme'nin 5, 6 ve 14. maddelerinin ihlal edildiğini iddia ettiği 22 Eylül 2012 tarihli mektubu ibraz etmesine rağmen, başvuranın aleyhindeki ceza yargılaması sırasında bu hükümler kapsamındaki haklarının ihlal edildiğine dair genel bir ifadeden başka bu şikâyetler için hiçbir ayrıntı verilmediğini kaydetmiştir.

Mahkeme başvuranın ancak 7 Mart 2013 tarihli başvuru formunda, diğer şikâyetlerinin yanı sıra "suç örgütü adına suç işleme" ölçütünü sanık ile silahlı terör örgütü arasında bireysel bir bağ olduğunu göstermeye gerek olmaksızın sadece PKK'nın genel çağrı yaptığı bir gösteriye katılmayı da içerecek şekilde yorumlamasından şikâyetçi olduğunu belirtmiştir.

Bu nedenlerle Mahkeme, başvurunun Sözleşme'nin 35 § 1 maddesinde belirtilen [eski] altı aylık süre sınırına uyulmaması nedeniyle Sözleşme'nin 35 § 4 maddesi uyarınca reddedilmesine ve kabul edilemez bulunmasına karar vermiştir.

9- *Yarashır ve Diđerleri/Türkiye*⁹ Kararı

Öz: *Başvuranlar, Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamında, 2009/7 Sayılı Genelge temelinde yürütölen sistematik idari uygulamanın bir ÇED raporunun iptal edilmesi için açılacak bir idari davayı bütün pratik etkilerinden mahrum bıraktığından şikâyet etmişlerdir. Bu bağlamda, başvuranlar işletmeci tarafından sunulan ÇED raporunu onaylayan Bakanlık kararlarının her idari yargılamada iptal edilmesine rağmen ulusal makamların, söz konusu kararların hemen ardından revize edilmiş ÇED raporunu onaylamaya devam ettiğini dolayısıyla kendilerini etkili hukuki korumadan mahrum bıraktığını ileri sürmüşlerdir. Ayrıca, Sözleşme'nin 8. maddesine dayanarak başvuranlar, Alevi inancı ve kimliği açısından kültürel olarak önem taşıyan ve kutsal kabul edilen Bakırtepe alanı üzerinde maden açılması ve işletilmesinin olumsuz etkilerinden şikâyet etmişlerdir.*

Başvuru, Sivas'ta bulunan Bakırtepe altın madeni ile ilgili olarak başvuranın bu madenle ilgili Çevresel Etki Değerlendirmesi ("ÇED") onay kararının iptal edilmesi yönündeki hukuki girişimlerine ilişkindir. Başvuranlar, idari makamlar tarafından yayımlanan bir genelgeyle, bir ÇED raporunun yargı kararıyla iptal edilmesi halinde, sadece iptal edilen kısma yönelik olarak yeniden bir ÇED raporu hazırlanmasının öngörüldüğünü, bu durumun ÇED raporunun iptal edilmesine yönelik herhangi bir idari davanın faydalı etkisinden kendilerini mahrum bıraktığını ileri sürmüşlerdir. Bu bağlamda, müteahhit tarafından yayınlanan ÇED'leri onaylayan Bakanlığın kararlarının, açtıkları her bir idari davada iptal edilmesine rağmen, ulusal makamların söz konusu kararlardan kısa bir süre sonra revize edilmiş ÇED'leri onaylamaya devam ettiğini ve böylece etkin adli korumadan yararlanamadıklarını iddia etmişlerdir. Başvuranlar bu bağlamda Sözleşmenin 6. Maddesinde koruma altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. Başvuranlar ayrıca, Sözleşme'nin 8. maddesine dayanarak, Alevi inancı ve kimliği açısından kültürel olarak önem taşıyan ve kutsal kabul edilen Bakırtepe alanı üzerinde maden açılması ve işletilmesinin olumsuz etkilerinden şikâyet etmiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi

Sözleşmenin 6. maddesi bakımından; Mahkeme, başvuranın Sözleşme'nin 6 maddesi bağlamındaki iddialarının açıkça dayanaksız olduğu gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Mahkeme idare mahkemelerinin ÇED raporları ile revize edilmiş raporları göz ardı eden nihai kararlarının idareyi belirli bir edimde bulunmaya hükmetmediğini tespit etmiştir. Mahkemeye göre, idare mahkemeleri, ÇED raporlarını onaylayan bakanlık kararını göz önüne almamış ancak raporlardaki tespit ve sonuçların mevcut ilgili düzenlemelere uygun olmadığını

⁹ *Sebahat ve Yarashır/Türkiye* Kararı. No.44281/18, 18 Ekim 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-221399>

tespit etmiştir. İdare mahkemelerinin ayrıca projenin kamu yararına aykırı olmadığına hükmettiğini de belirtmiştir. Mahkemeye göre, bu kararların infazı, projenin dikkate alınmayan ÇED raporları çerçevesinde ilerlemeyeceği ve yeni bir ÇED raporunun yokluğunda da hiçbir izin verilemeyeceğini ifade etmektedir. Ayrıca, asıl rapordaki eksikliklerin yeni raporlarda giderildiğinin yargılamanın ikinci aşamasında da tespit edildiği ortaya konulmuştur.

Mahkeme kararında ayrıca, Danıştay'ın 19 Kasım 2020 tarihli nihai kararına vurgu yapılarak, maden alanının sınırlarında yapılan değişikliklerle Molladere höyüğünün dışarıda tutulmuş olması ve Bakırtepe kutsal alanına erişimin engellenmemesi yönündeki tedbirlerin yeterli görüldüğü tespiti yapılmıştır.

Bu nedenle, Mahkeme, ÇED raporlarının her defasında yasaya aykırı bulunmuş olmasına, müteahhidin onu revize etmiş olması ile mahkemeler tarafından onaylanmış son ÇED raporunun asıl ÇED raporundan farklı olması sonucunu doğuran bakanlık kararına rağmen, başvuranın davalarında mahkemelerin kararlarının dikkate alınmadığının söylenemeyeceğini tespit etmiştir. Mahkeme ayrıca idare mahkemelerinin birinci, ikinci ve üçüncü yargılama safhalarındaki gerekçeli kararlarında kamusal katılım sürecinin yeniden gerçekleştirilmesi yönünde bir tespitin yer olmadığını ortaya koyarken, bu halde de mahkeme kararlarının yerine getirilmediğinin iddia edilemeyeceğini tespit etmiştir. Açıklanan nedenlerle Mahkeme Sözleşmenin 6/1. maddesi bakımından başvuranın iddialarının dayanaksız olduğu sonucuna varmıştır.

AİHM, Sözleşmenin 8 ve 9. maddeleri bakımından ise; başvurunun bu kısmının, başvuranların ilgili iddialarını AYM başvurularında ileri sürmediklerinden iç hukuk yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna hükmetmiştir.

10- *Dahan/Fransa*¹⁰ Kararı

Öz: *Başvuru, Dışişleri Bakanlığı Yönetim Genel Müdürü'nün kendisinin hiyerarşik amiri olarak değerlendirme sürecine katılması, Strazburg'tan dönmesi talimatı vermesi ve geçici olarak görevden uzaklaştırmasına karar vermesi ve ayrıca yerine yeni temsilci atanmasına ilişkin süreci yürüten genel müdürlüğün en üst amiri olmasına rağmen başvurana uygulanan disiplin cezası sürecinde de görev almasının tarafsızlık ilkesini zedelemesi nedeniyle Sözleşme'nin 6. maddesinin ihlâl edildiği iddialarına ilişkindir.*

Başvuran Fransız vatandaşı olup 2009 yılında Avrupa Konseyine Fransa Daimî Temsilciğine büyükelçi göreviyle atanmıştır. Başvuranın Daimî Temsilcilikteki kadın

¹⁰ *Dahan/Fransa* Kararı, No. 32314/14, 3 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-220367>

personellere, özellikle de sözleşmeli çalışan bir personele yönelik ısrarlı ve bu personelin ruhsal ve fiziksel sağlığı üzerinde olumsuz etki doğuran davranışlarına ilişkin disiplin soruşturması sonucunda emekliliğe sevk edilmiştir. Bu kararın iptali istemiyle yaptığı başvuru Fransız Danıştayı tarafından reddedilmiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

Mahkeme, idari bir kurulun medeni bir hak ve yükümlülüğe ilişkin bir uyuşmazlığın çözümlenmesinde 6. maddenin 1. fıkrası uyarınca gerekliliklerin tamamını karşılamadığı durumlarda, idari kurulun önündeki işlemler, 6. madde yer verilen garantileri sağlayan ve tam yetkili bir yargısal organ denetimine tabi ise Sözleşmenin ihlalinin gerçekleşmeyebileceğine ilişkin *Ramos Nunes de Darvalho e Sa v. Portekiz* kararında ortaya konan içtihadını vurgulamıştır. Bu nedenle, Mahkeme bakılan davada disiplin işlemlerini yürütmekle görevli idari makamların Sözleşmenin 6. maddesindeki gereklilikleri yerine getirip getirmediğinin incelenmesine gerek olmadığı sonucuna varmıştır. Ancak, Mahkeme'ye göre; başvuranın mahkemeye erişim sağladığının ve uyuşmazlığa ilişkin bir mahkeme kararı almış olduğunun teyidi gerekmektedir. Bu kapsamda Mahkeme, Fransız Danıştayınca gerçekleştirilen yargısal denetimin kapsamının Mahkemenin içtihatlarına göre tam yetkili yargısal denetim olduğunu tespit etmiştir.

Bakılan davada, Fransız Danıştay'ın disiplin cezasının gerçek olmayan vakıalara dayanarak verilmediğinin tespitini sağladığı, başvuranın gerçekleştirdiği iddia edilen eyleminin bir ceza gerektirdiğinin dosyada yer alan belgelerle ve disiplin soruşturması sırasında alınan çok sayıda tanık ifadesiyle ortaya konduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak Mahkeme, Fransız Danıştay'ınca duruşma açılarak başvuranın avukatına vakıaların gerçekliğine ve kendi açılarından nasıl olduklarına ilişkin konuşma ve açıklama yapma fırsatı verildiğini ve ayrıca, mahkeme kararında cezanın verilmesine sebep olan eylemlerin tek tek listelendiğini not etmektedir. Başvurana uygulanan ceza aynı zamanda ölçülülük açısından da denetime tabi tutulmuştur. Bu denetim idari verimlilik ile davacının çıkarları arasındaki dengenin kurulmasını sağlamıştır. Fransız Danıştay'ın davacının emekli edilmesi kararının ölçülü olduğu sonucuna varmadan önce başvuranın görevindeki geçmişi ve performansını, suçlamalara konu eylemlerin ciddiliği ve hiyerarşi içerisindeki yerini dikkate alarak sonuca gitmiştir. Bu nedenle Sözleşmenin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edilmediği sonucuna varılmıştır.

11- *Vegotex International S.A. /Belçika*¹¹ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuran şirket hakkındaki vergi uygulamasına karşı açılan vergi tahakkuk davasının temyiz sürecinde yürürlüğe giren bir yasanın geriye dönük olarak uygulanması sebebi ile Yargıtay içtihatlarına göre zamanaşımına uğrayacak olan vergi borcunun zamanaşımına uğramayarak davanın reddine karar verilmesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddialarına ilişkindir.*

Başvuran şirkete, bir tebligat ile %50 oranında ek ücret ödenmesi gerektiği bilgisi verilmesi üzerine şirket, vergi matrahına ve ek ücrete karşı vergilendirme bölge müdürüne itirazda bulunmuş ve itirazı reddedilmiştir. Başvuran şirket, Asliye Mahkemesi'nde dava açmış ve dava sürecinde Yargıtay'ın vergi prosedürüne ilişkin zamanaşımı ile ilgili 10 Ekim 2002 tarihli kararı çıkmıştır. İlk derece mahkemesi 8 Mart 2004 tarihinde, %50 vergi ek ücreti uygulamasının %10'a düşürülmesine ve şirketin diğer taleplerinin reddine karar vermiştir. Bu kararın temyiz incelemesi sürecinde konuya ilişkin 25 Temmuz 2004'te yürürlüğe giren ayrıntılı bir yasal düzenleme yapılmıştır. Temyiz Mahkemesi, başvuranın dayandığı söz konusu yasal değişiklikten önceki tarihli Yargıtay İçtihadında belirtilen zamanaşımı süresini kesen ödeme talebinin Medeni Kanun anlamında bir "ödeme talebi" oluşturmadığı için, sürenin işleyişini durdurmadığı gerekçesi ile ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

Başvuran, AİHS'nin 6 maddesine dayanarak, temyiz sürecinde yürürlüğe giren bir yasanın geriye dönük uygulanmasından şikâyet etmiştir. Bu hükmün davasına geriye dönük olarak uygulanmaması halinde, vergi borcunun önceki tarihli Yargıtay içtihatlarına göre zamanaşımına uğrayacağını ileri sürmüş ve adil yargılanma hakkını ihlal ettiğinden şikâyet etmiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

AİHM, ilk olarak vergi ek ücretlerinin ceza hukukunun temel özelliklerinden farklı olduğu için, 6. maddenin güvencelerinin mutlak tam katılığı ile olmasa da somut davada uygulanabilir olduğuna karar vermiştir. Yine AİHM, yasama organının, Yargıtay içtihadındaki beklenmedik gelişmeyi göz önünde bulundurarak, başvuran şirketin dava açtığı sırada mevcut olan idari uygulamayı yeniden tesis eden yasal belirliliği sağlamaya çalıştığına kanaat getirmiştir. Mevcut davada başvuran şirketin, davaya başladığı zaman vergi borcunun ve buna karşılık gelen vergi ek ücretinin zamanaşımına uğraması beklentisinin kabul edilemeyeceğini belirtmiştir. Aksine, başvuran şirketin, 10 Ekim 2002 tarihli Yargıtay kararından sonra, temyiz mahkemesi önündeki davaya kadar zamanaşımı konusunu gündeme getirmediğini gözlemlemiştir.

¹¹ *Vegotex International S.A./Belçika* Kararı, No. 49812/09, 3 Kasım 2002. <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-220415>

ve dolayısıyla, başvuran şirketin Yargıtay'ın içtihadında meydana gelen gelişmeden kaynaklanan “beklenmedik” durumdan yararlanma beklentisinin temelsiz olduğuna kanaat getirmiştir. AİHM, başvuran şirketin iç hukukta kendisine sunulan hukuk yollarının tüketilmesi sürecinde, lehine yeni bir içtihat çizgisinden yararlanma beklentisinin eleştirilemeyecekken, yasama organının müdahalesinin, başvuran şirketin davayı başlattığı sırada mevcut olan meşru bir beklentiye son verdiğinin de söylenemeyeceğine karar vermiştir. AİHM, sonuç olarak, büyük ölçekli vergi kaçakçılığıyla mücadele etmek, mükellefler arasında keyfi ayrımcılıktan kaçınmak ve yerleşik idari uygulamayı yeniden tesis ederek yasal belirliliği sağlamak için önceki tarihli Yargıtay kararının etkilerini dengelemek amacıyla yapılan yasama organının öngörülebilir müdahalesinin, kamu menfaatin zorunlu ihtiyacı olduğuna karar vermiştir. Bu nedenle, şikâyetin bu kısmı için Sözleşme'nin 6 § 1 maddesinin ihlal edilmediğine kanaat getirmiştir.

12- *Balan /Moldova Cumhuriyeti*¹² Kararı

Öz: *Başvuru, daha önce AİHM tarafından verilen nihai kararın yerel mahkemelerce açıklama adı altında değiştirilerek başvuran lehine hükmedilen miktarın azaltılmasının hukuki kesinlik ilkesini ve bu suretle Sözleşmenin 6 ve Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddelerini ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.*

Başvuran, 1985 yılında çektiği bir fotoğrafın İçişleri Bakanlığı tarafından yetkisiz kullanımı nedeniyle tazminat talebinde bulunmuştur. 6 Kasım 2001 tarihinde, Kişinev Bölge Mahkemesi, başvurana maddi tazminat olarak 180.000 Moldova leyi (o sırada yaklaşık 15.650 Euro'ya (EUR) eşdeğer) ve manevi tazminat olarak 3.600 MDL ödenmesine karar vermiştir (o sırada yaklaşık 313 Euro). 26 Mart 2002 tarihinde Kişinev Temyiz Mahkemesi bu kararı bozmuş ve başvuranın iddialarını reddetmiştir. 16 Ekim 2002'de Yüksek Adalet Divanı, temyiz mahkemesinin kararını onamıştır. Başvuran, konuyla ilgili olarak AİHM'e başvuruda bulunmuştur. AİHM, 29 Ocak 2008 tarihinde, Sözleşme'nin 6 § 1 maddesinin ve 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edildiğini tespit eden bir karar vermiştir. Hükûmetten alınan bilgilere göre, bu tazminat başvurana 2 Temmuz 2008 tarihinde ödenmiştir. 15 Temmuz 2008'de başvuran, Yüksek Adalet Divanı'ndan, esas kararın tanınması için yargılamanın yeniden başlatılmasını talep etmiştir. 12 Kasım 2008'de Divan, bu talebi kabul etmiş ve Kişinev Temyiz Mahkemesinin 26 Mart 2002 tarihli kararını iptal etmiştir. Divan, aynı tarihte aldığı nihai bir kararla, tarafların itirazlarını temelsiz bularak reddetmiş ve Kişinev Bölge Mahkemesinin 6 Kasım 2001 tarihli kararını tamamen onamıştır. Bilgi Geliştirme Bakanlığı

¹² *Balan/Moldova Cumhuriyeti* Kararı, No. 49016/10, 29 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-221436>

(“ilk davada davalı olan Bakanlık”) 1 Aralık 2009 tarihinde Divan'a başvurarak kararın icra şekline ilişkin açıklama istemiştir. Yüksek Adalet Divanı, 11 Mart 2010 tarihinde talebi kabul etmiş ve asıl kararın varlığı nedeniyle 12 Kasım 2008 tarihli kararın anılan esas kararın icra şeklini belirtmediğini teyit etmiştir. Bu nedenle, 12 Kasım 2008 tarihli kararla onaylanan 6 Kasım 2001 tarihli kararın, asıl kararda başvurana hükmedilen 5.000 Euro düşülerek icra edileceğini açıklamıştır.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

AİHM, Yüksek Adalet Divanı'nın 12 Kasım 2008 tarihli karara ilişkin açıklamasında bir adli hatayı düzelttiğinden hiç bahsetmediğini, söz konusu açıklamanın başvurana hükmedilen meblağı önemli ölçüde etkilediğini, bu nedenle, yerel mahkemelerce yapılan açıklamanın, olağan yorumun veya yazı veya adli hataların düzeltilmesinin ötesine geçtiğini ve Sözleşme'nin 6. maddesinde güvence altına alınan hukuki kesinlik ilkesiyle bağdaşmayan bir etkiye sahip olduğunu ve başvuranın bağlayıcı bir yargı kararına güvenmesine engel olduğunu belirterek Sözleşme'nin 6 § 1 maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.

AİHM, 12 Kasım 2008 tarihli nihai karara göre başvuranın Sözleşme'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi anlamında bir “mülk” sahibi olduğunu, söz konusu kararı uygulama şeklinin açıklanmasının ardından, bu mal varlığının bir kısmını, yani toplam 5,000 Euro'yu kaybettiğini, buna göre, mülkiyet hakkına bir müdahale olduğunu belirtmiştir. AİHM, hukuki belirliliğe ilişkin ilkelere atıfta bulunarak mevcut davada kılık değiştirmiş bir temyiz söz konusu olduğunu ve bu suretle başvuranın malını kaybetmesine neden olduğunu ve bu koşullar altında başvuranın mal varlığını barışçıl şekilde kullanma hakkına yönelik müdahalenin, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi anlamında “yasal” olarak kabul edilemeyeceğini belirtmiştir. Bu nedenlerle AİHM, Sözleşme'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

13- Çela/Arnavutluk¹³ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuranın Arnavutluk Anayasa Mahkemesi'ne yapmış olduğu bireysel başvurusundan sonra Arnavutluk Anayasa Mahkemesi Kanunu'nda başvuru süresini iki yıldan dört aya indiren süre sınırlaması hakkındaki değişikliğin mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiği iddialarına ilişkindir.*

Başvuran Çela, 1953 yılında doğmuş bir Arnavutluk vatandaşıdır. A.A. isimli üçüncü bir şahıs, başvuran ve başvuranın sahibi olduğu Çela Limited Şirketi aleyhinde Tiran Bölge

¹³ Çela/Arnavutluk Kararı, No. 73274/17, 29 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-221369>

Mahkemesi nezdinde dava açarak başvuranın bazı binaları boşaltmasını ve uğramış olduğu zarar dâhilinde tazminat talebinde bulunmuştur. 6 Ekim 2014 tarihinde Tiran Bölge Mahkemesi A.A.'nın taleplerinin kabulüne karar vermiştir. Başvuran söz konusu karara karşı istinaf kanun yoluna başvurmuştur. 16 Ekim 2015 tarihinde Tiran İstinaf Mahkemesi başvuranın istinaf talebini reddederek ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Başvuran Tiran istinaf Mahkemesi kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurmuştur. 11 Kasım 2016 tarihinde Arnavutluk Temyiz Mahkemesi başvuranın temyiz talebini reddetmiş ve söz konusu hüküm kesinleşmiştir. Başvuran 2 Haziran 2017 tarihinde Arnavutluk Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur. 29 Haziran 2017 tarihinde Arnavutluk Anayasa Mahkemesi; söz konusu başvuruyu Yüksek Mahkeme kararının 11 Kasım 2016 tarihinde tebliğ edildiğini esas alarak başvurunun dört aylık süre sınırlaması dışında yapıldığı gerekçesiyle kabul edilemez bulmuştur.

Başvuran, Arnavutluk Anayasa Mahkemesi Kanunu'nda başvuru süresini iki yıldan dört aya indiren süre sınırlaması hakkındaki değişiklik nedeniyle başvurusunun kabul edilemez bulunmuş olmasının öngörülebilirlikten uzak olduğunu ileri sürerek Sözleşmenin 6. maddesi kapsamında mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

AİHM, Anayasa Mahkemesi Kanununda 2016 yılında yapılan değişikliklerin 8 Kasım 2016 tarihinde yayımlandığını ve yeni süre sınırlamasının 1 Mart 2017 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceğini tespit etmiştir. Ayrıca AİHM, söz konusu değişikliğe rağmen Arnavutluk Anayasa Mahkemesi'nin dört aylık süre sınırını 1 Mart 2017 tarihinden önce yapılan bireysel başvurularda da uyguladığını kaydetmiştir. Bununla birlikte AİHM, söz konusu kanun metninde yeni süre sınırlamasının 1 Mart 2017 tarihinden itibaren verilen kesin kararlar hakkındaki uygulanabilirliğinin belirsizlik taşıdığını vurgulamıştır. Son olarak AİHM, Anayasa Mahkemesi Kanununda yapılan diğer değişikliklerin 8 Kasım 2016 tarihinde yürürlüğe girmesine rağmen Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulunma süresini düzenleyen hükmün 1 Mart 2017 tarihinde yürürlüğe girecek olduğunun altını çizmiştir.

Tüm bu tespitler ışığında AİHM; başvuranın Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmak için yeni getirilen dört aylık sürenin sadece 1 Mart 2017 tarihinden sonra verilen Yüksek Mahkeme kararlarına karşı yapılan başvurular için geçerli olduğunu beklemiş olmasının makul olduğunu değerlendirmiştir.

Sonuç olarak AİHM, Arnavutluk Anayasa Mahkemesi tarafından yeni usuli sınırlamaların uygulanmış olmasının başvuran açısından yeterince açık ve belirli olmadığını

altını çizmiş ve bu durumun hukuki belirlilik ilkesine uygun olmadığı kanaatiyle Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamında mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

3

ÖZEL VE AİLE HAYATINA SAYGI HAKKI

14- Topçuoğlu/Türkiye¹⁴ Kararı

Öz: *Başvuru, başvuranın, kendi ifadesine göre, işverene sorumluluk yüklenmesi gereken bir iş kazası nedeniyle fiziksel bütünlüğüne zarar verilmesinden dolayı mağdur olduğu, ulusal mahkemeler tarafından verilen kararın adil olmadığı iddialarına ilişkindir.*

Başvuru, rıhtımda bulunan bir gemide meydana gelen iş kazasının ardından başvuranın maruz kaldığı yaralanmalarla ilgilidir. Başvuran, olayların meydana geldiği dönemde, Gemak tersanesinde özel bir denizcilik şirketinde kaynak ustası olarak çalışmıştır. Başvuranın iş sözleşmesi, 12 Eylül 2008 tarihinde başlamıştır. Başvuran, 13 Eylül 2008 tarihinde, iş sağlığı ve güvenliği konusunda eğitim almıştır. Başvuran, eğitim sırasında kendisine öğretilen iş güvenliği kurallarına uymayı imza karşılığı taahhüt etmiştir. Başvuran, 15 Eylül 2008 tarihinde, geminin buhar kazanının dolmuş oranını kontrol etmek için el feneri yerine çakmak kullanmıştır. Çakmaktan çıkan alev, asit içeren sıvının sıçramasına neden olmuştur. İlgilinin tanka yakın olması nedeniyle, ikinci derece yanıklara maruz kalmış ve söz konusu yanıklar nedeniyle, hastaneye yatırılarak, burada 22 Eylül 2008 tarihine kadar tedavi görmüştür. Başvuran, 17 Kasım 2008 tarihinde, avukatı aracılığıyla Kartal İş Mahkemesi nezdinde tazminat davası açmıştır. Söz konusu mahkeme tarafından düzenlenen tıbbi bilirkişi raporunda, ilgilinin herhangi bir sakatlığının bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Bilirkişi, başvuranın %100 sorumlu olduğu sonucuna varmıştır. Başvuranın avukatı, bu bilirkişinin vardığı sonuçlara karşı çıkmamıştır. İş Mahkemesi, 21 Şubat 2012 tarihli kararla, başvuranın talebini reddetmiştir. Başvuran, bu karara karşı temyiz başvurusunda bulunmuştur. Yargıtay, 7 Mayıs 2012 tarihli kararla, temyiz edilen kararı onamıştır. Yargıtayı kararı, 15 Haziran 2012 tarihinde başvurana tebliğ edilmiştir. Başvuranın işvereni ve iş güvenliği denetçisi hakkında başlatılan ceza yargılaması, 6 Eylül 2013 tarihinde, sanıkların beraat etmesiyle sonuçlanmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu, kaza hakkında idari soruşturma başlatmıştır. Söz konusu Kurum, 21 Şubat 2011 tarihli soruşturma raporunda, kazanın başvuranın mazur görülemez bir kusuru neticesinde meydana geldiği sonucuna varmıştır. Bu rapor, 25 Nisan 2011 tarihinde, ilgiliye bildirilmiş ve ilgili, bu rapora itiraz etmemiştir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi

Başvuran, Sözleşme'nin 13. maddesini ileri sürerek, kendi ifadesine göre, işverene sorumluluk yüklenmesi gereken bir iş kazası nedeniyle fiziksel bütünlüğüne zarar verilmesinden dolayı mağdur olmasından şikâyet etmektedir. Başvuran, bu bağlamda, makul

¹⁴ *Recep Topçuoğlu/Türkiye* Kararı, No. 471/13, 18 Ekim 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-221412>

olmayan bir şekilde uzun sürdüğünü belirttiği bir yargılamanın sonucunda ulusal mahkemeler tarafından verilen kararın adil olmadığını ifade etmektedir. Mahkeme, sonuç olarak, başvuranın şikâyetlerinin açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmesi gerektiği kanaatine varmaktadır. Mahkeme, oy birliğiyle, başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

15- *Başkys /Litvanya*¹⁵ Kararı

Öz: *Başvuru başvuranın, çocuğuyla iletişim kuramadığından bahisle Sözleşmenin 8. maddesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

Başvuran, eşyle anlaşmalı olarak boşanmış ve ortak çocuklarının velayeti kadına verilmiştir. Anlaşmaya göre başvuran iki hafta sonunda bir çocuğunu görebilecek, haftada bir kez de çevrimiçi olarak görüşebilecektir. Eski eş, -mahkeme kararlarına rağmen- başvuranın çocuğuyla iletişime geçmesini sistematik olarak engellemektedir. Bu durum yerel makamlar tarafından verilen kararlarla da tespit edilmiştir. Başvuran çocuğuyla iletişime geçmesinin engellendiğini, bu konuda devletin pozitif yükümlülüklerini yerine getirmediğini ileri sürmektedir.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

Mahkeme çocuklarla ebeveynlerin karşılıklı iletişimlerini engelleyen her türlü müdahalenin aile hayatına saygı hakkına müdahale anlamı taşıdığını, ebeveynlerin çocukla iletişime geçmesi konusunda devletlerin pozitif yükümlülükleri olduğunu kabul etmektedir.

Mahkeme, velayetin anneye verilmesinin ulusal hukukta kanuni dayanağı bulunduğunu, (Medeni Kanun) çocuğun gelişimini sağlamaya yönelik meşru bir amacı olduğunu yerel mahkemelerin de çocuğun annesinin yanında kalmasının daha yararlı olacağına ilişkin yeterli gerekçeler sunduğunu değerlendirmektedir.

Mahkeme Sözleşmenin 8. maddesinde usul gereklilikleri bulunmamakla birlikte anılan hakka yapılan müdahalelerle ilgili sürecin adil bir şekilde yürütülmesi gerektiğini hatırlatmaktadır. Bu açıdan bakıldığında başvuran tüm iddialarını yerel makamlar önünde ileri sürmüş ve bu iddiaları da değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Mahkeme, ebeveynler arasındaki iletişimsizlik nedeniyle yetkililerin zor bir görev üstlendikleri kanaatindedir. Ancak bu durum Hükûmetin gerekli önlemleri almama konusunda bir mazeret olarak görülmemelidir. Somut olayda yerel makamlar bu oldukça ihtilafli durumda dahi çocuğun yararına olacak gerekli tedbirleri almış, başvuranın çocukla teması için gerekli

¹⁵ *Başkys /Litvanya* Kararı No.47410/20, 22 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-220940>

tedbirlerin alınması konusunda bilirkişi görüşü de dâhil olmak üzere geçici tedbir kararları vermiştir.

Mahkeme başvuranın çocuğuyla temasının çok sınırlı olduğunu kabul etmektedir. Mahkeme bu gerçeği üzüntücü verici bulmakla birlikte yargılama aşamasının hiçbir evresinde hukuken çocuğuyla temasının yasaklanmadığına dikkat çekmektedir. Kaldı ki anne çocuğu zamanında getirmediği için para cezasına da mahkûm edilmiştir.

Sonuç olarak Mahkeme, -eşinin zorluk çıkarmasına rağmen- başvuranın çocuğuyla iletişimini sağlama noktasında Hükûmetin gerekli tedbirleri aldığı bu nedenle Hükûmete atfedilecek bir kusur bulunmadığını belirterek Sözleşmenin 8. maddesinin ihlal edilmediği sonucuna ulaşmıştır.

4

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ

16- Saure/Almanya¹⁶ Kararı

Öz: Başvuru Almanya’da gazeteci olarak faaliyet gösteren başvuranın, 1987 yılında İsviçre Cenevre kentinde bir otel odasında ölü bulunan Almanya Schleswig-Holstein Eyaleti Başbakanının (U.B) ölümü hakkında Alman Dış İstihbarat Servisi tarafından yürütülen soruşturma ve bu olayla ilgili bulgularla ilgilenmesi nedeniyle dosyaya fiziksel erişim talep etmesi ve bu dosyaya erişiminin engellenmesi nedeniyle Sözleşmenin 10. maddesi kapsamında ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkindir.

Başvuran Alman vatandaşı, Berlin’de mukim ünlü bir gazetecidir. Başvuran, 2012 yılında Schleswig-Holstein Eyaleti eski Başbakanı U.B.’nin de bulunduğu ve gizemli bir şekilde ölen bazı önde gelen kişilerle ilgili dosyalara fiziksel erişim sağlamaya çalışmıştır. Başvuran, gerekçesini açıklamak zorunda olmadığı bir iddia olarak, Cenevre’deki bir otelde, bir Doğu Avrupa ülkesinin gizli servisi ajanının bulunduğu ve ölen U.B’ye şantaj yaptığını ileri sürmüştür. Dosyaya fiziksel erişim talebi, Dış İstihbarat Servisi tarafından, belgelerin 30 yıldan daha eski olduğu için (dosyalar 1991-95 yılları arasındaki dosyalar) yayınlanma gerekliliklerini karşılamadığı ve başvuranın bilgi alma hakkının bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir. Daha sonra başvuranın Federal Mahkeme nezdinde açtığı dava ve Anayasal haklarının ihlal edildiği iddiasıyla yaptığı bireysel başvurusu da Federal Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Başvuran, Sözleşmenin 10. maddesine (ifade özgürlüğü) dayanarak, dosyalara fiziksel erişim hakkına sahip olduğunu iddia etmiştir.

Mahkeme’nin Değerlendirmesi

Mahkeme, Sözleşmenin 10. maddesinin, herhangi bir devlet kurumu tarafından tutulan bilgilere mutlak bir erişim hakkı bulunduğu anlamına gelmediğini yinelemiştir. Yine Mahkeme, Dış İstihbarat Teşkilatı’nın başvurana U.B.’nin dosyasının içeriğini kısmen de olsa başvurana sağladığını ve fakat dosyanın fiziksel erişimine izin verilmemesinin de yasaya uygun şekilde gerçekleştiğini saptamıştır. Mahkeme, İstihbarat servisinin fiziksel erişime izin vermemesinin ulusal güvenliğin korunmasına yönelik meşru amacı olduğunu, bu tür dosyalara fiziksel erişim, dosya hakkında bilgileri açığa çıkarabileceğini, bu konunun ulusal bir mevzu olması nedeniyle, Devletlerin geniş bir takdir yetkisine (“takdir marjı”) sahip olduğunu ancak belgeleri bu şekilde kategorize etmenin itidalli bir şekilde yapılması gerektiğini yinelemiştir. Mahkeme, istihbarat teşkilatının işleyiş ve çalışma usullerinin dikkate alınması gerektiğini, yetkililerin bu konuda sorumlu olduğunu kaydetmiştir. Diğer taraftan, Mahkeme, başvuranın başvuru konusu

¹⁶ Saure/Almanya Kararı No. 8819/16, 8 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-220570>

taleplerinin reddedilmesinin ifade özgürlüğünü nasıl ihlal ettiğini ortaya koyamadığını belirterek Sözleşmenin 10. maddesinin ihlal edilmediğine karar vermiştir.

17- *Marcinkevičius/Litvanya*¹⁷ Kararı

Öz: *Başvuru, ulusal mahkemenin hatalı bir değerlendirme ile hakaret içerdiği gerekçesiyle başvuranın röportajda kullandığı bir açıklamasının geri çekilmesine karar vermesine ilişkindir.*

Başvuran, Baltık bölgesinin en büyük perakende şirketlerinden birinin kurucusu ve ortağıdır. Başvuran, şirketin birtakım finansal işlemleri ile vergi kaçırıldığını ve şirketin diğer ortağı N.N.nin zenginleştiğini iddia ederek suç duyurusunda bulunmuştur. Yapılan ceza soruşturması sonucunda takipsizlik kararı verilmiştir. Soruşturma sürecinde popüler bir internet sitesinde yayımlanan, N.N. ile ihtilafı ve devam eden süreç hakkındaki bir makale için başvuran bir gazetecinin sorularını yazılı olarak cevaplandırmıştır.

N.N., makalede geçen başvurana ait açıklamaların hatalı olduğunu ve hakaret içerdiğini ileri sürerek hukuk mahkemesinde dava açmıştır. İlk derece mahkemesi, şikâyete konu makalede başvuranın aynı paragrafta geçen diğer açıklamaları ifade özgürlüğü kapsamında kalmakla birlikte aynı paragrafın diğer bir cümlesi olan “*Şurası açık ki sadece biz (hissedarlar) değil, Litvanya devleti de büyük bir zarara uğramıştır.*” açıklamasının bir değer yargısı olmadığını, başvuranın iddiasını ispatlayamadığını, söz konusu ifadelerin yanlış olduğunu ve davacının onur ve şerefine aşağıladığını gerekçe göstererek bahsi geçen cümlenin kamuya duyurulacak şekilde başvuran tarafından geri çekilmesine karar vermiştir. İstinaf mahkemesi tarafların itirazlarını reddetmiştir. Makalenin yayımlandığı internet sitesi başvurana ait davaya konu cümlenin geri çekildiğini açıklamıştır.

Başvuran, diğer açıklamaları gibi geri çekilmesine karar verilen açıklamasının bir değer yargısı olduğunu ve geri çekme kararının ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

AİHM, ilk olarak vergi kaçırma iddiasına konu tartışmanın kamu yararını ilgilendirdiğini, tarafların kamu önünde ihtilaflarını tartıştıklarını ve davanın konusu oluşturan çatışan haklar arasında adli bir denge kurulması gerektiğini belirtmiştir.

AİHM başvurana ait açıklamanın bir maddi olgu mu, yoksa bir değer yargısı mı içerdiğinin tespitine girişmiştir. AİHM, başvuruya konu cümlenin paragraftaki diğer cümlelerden ayrılarak ayrı bir şekilde değerlendirilmesine ilişkin derece mahkemeleri

¹⁷ *Marcinkevičius/Litvanya* Kararı No. 24919/20, 15 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-220866>

gerekçelerinin yetersiz olduğunu, paragraftaki cümleler arasında bağlantı bulunduğuna dair iddiaların değerlendirilmediğini ve cümlenin bütün içinde değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. AİHM, derece mahkemelerinin söz konusu cümleye ilişkin değerlendirmesinin olaydaki gerçekler karşısında temelsiz olduğunu ve cümlenin maddi temeli olan bir değer yargısı olarak nitelendirilmesi gerektiğini açıklamıştır. AİHM, söz konusu açıklama ile başvuranın kamuya mal olmuş kişiye yönelik kabul edilebilir eleştiri sınırını aşmadığı kanaatine varmıştır.

Sonuç olarak AİHM, derece mahkemelerinin başvurana ait cümlenin bir vaka açıklaması olup yeterli maddi temeli olmadığına yönelik değerlendirmelerinin ilgili gerçekler karşısında kabul edilebilir bir değerlendirme olmadığına, müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olmadığına ve Sözleşmenin 10. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

18- Godenau/Almanya¹⁸ Kararı

Öz: *Başvuru Anayasa'ya sadakatini şüpheye düşüren faaliyetleri nedeniyle meslekten çıkarılan öğretmenin, öğretmenlik görevine yeniden atanması uygun görülmeyen kişiler listesine alınmasının Sözleşmenin 10. maddesini ihlal ettiği iddialarına ilişkindir.*

Bir devlet okulunda öğretmen olan başvuranın işine 2006 yılında, başvuranın sağcı siyasi parti ve örgütlere (Neo-nazi gruplarla bağlantıları olan) üye ve bağlı olması ve bu ideolojiyi ifade eden kamuoyu açıklamaları nedeniyle son verilmiştir. Ayrıca başvuranın ismi, “öğretmenlik görevine yeniden atanmaya uygun görülmeyen öğretmenler” listesine dâhil edilmiştir. Listedeki isminin silmesi için açtığı davanın reddedilmesi üzerine başvuran Sözleşmenin 10., 11. ve 14. maddelerinin ihlal edildiğini iddia ederek AİHM’e başvurmuştur.

Mahkeme'nin Değerlendirmesi:

AİHM, Hükûmetin başvurunun özünün kamu hizmetine alınma hakkıyla ilgili olması nedeniyle konu bakımından Sözleşme'nin 10. maddesiyle bağdaşmadığına dair itirazını, önündeki meselenin başvuranın isminin listeden silinmesi isteminin reddedilmesine ilişkin olduğunu belirterek reddetmiştir.

AİHM, öğretmenlerin eğitim alanında öğrencileri için bir otorite sembolü olan rollerine odaklandığını ve öğretmenlere yüklenen özel görev ve sorumlulukların bir dereceye kadar okul dışındaki faaliyetleri için de geçerli olduğunu belirtmiştir.

Somut başvuruda, başvuranın öğretmen olarak yaptığı işte başarılı olduğu tartışmasız olmakla birlikte, yerel makamlar, başvuranın Anayasa'ya sadakati konusunda şüpheler olduğu

¹⁸ Godenau/Almanya Kararı No. 80450/17, 29 Kasım 2022. <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-221151>

sonucuna varmak için, yalnızca aktif parti üyeliğine değil, başvuranın ek faaliyetlerine ve açıklamalarına da büyük ölçüde dayanmışlardır. Dolayısıyla Mahkeme, yerel mahkemelerin vardıkları sonucu ilgili olayların iyi gerekçelendirilmiş bir değerlendirmesine dayandırdıkları konusunda tatmin olmuştur.

Öte yandan, itiraz edilen tedbir sadece bölgede sınırlı sayıda kamu görevlisinin erişebildiği, dâhili bir listeye dâhil edilmesidir. Dolayısıyla, bu durumun başvuranın itibarı üzerinde ciddi bir olumsuz etkisi olduğu söylenemez. Ayrıca, başvuran, isminin listeye dâhil edildiği tarihte çalışmamaktadır ve mevcut pozisyonlarından veya haklarından hiçbirine müdahale edilmemiştir.

Başvuranın söz konusu listeye dâhil edilmesi ve listede tutulması, yerel mahkemeler tarafından tespit edildiği üzere, başka bir bölgedeki bir devlet okulunda veya özel okulda öğretmenlik görevine atanmasını engellemektedir. Son olarak, başvuran, isminin söz konusu listeden silinmesini talep etme ve yerel mahkemelerin kapsamlı incelemesini elde etme şansına sahip olmuştur. Sonuç olarak, yerel makamlar ilgili ve yeterli gerekçeler sunmuş ve takdir marjlarını aşmamışlardır. Anılan gerekçelerle AİHM Sözleşmenin 10. maddesinin ihlal edilmediğine, başvuranın diğer diğer şikâyetlerinin incelenmesine gerek olmadığına karar vermiştir.

İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı

Milli Mütadfaa Cad. No: 8 Bakanlıklar Kızılay/ANKARA

T: 0 (312) 549 59 05 F: 0 (312) 549 59 27

e-mail: inhak@adalet.gov.tr